

Силабус навчальної дисципліни ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА

підготовки **бакалавра**
(назва освітнього ступеня)
спеціальності **122 «Комп'ютерні науки»**
(назва спеціальності)
освітньо-професійної програми **«Комп'ютерні науки»**
(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська
Факультет/Інститут	інформаційних технологій та механічної інженерії
Кафедра	філософії
Контакти кафедри	Каб. 706(сьомий поверх висотного корпусу), телефон 4-42, ел. адреса:kerimova.anzhelika@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Складановська М.Г., д. філ., доцент кафедри філософії
Контакти викладачів	skladonovska.maryna@pdaba.edu.ua +380664573199
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/index.html
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/09/KONS.2022-2023.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологія і педагогіка» дозволяє ознайомитися з основними теоретичними положеннями сучасної науки і практичним застосуванням психолого-педагогічних знань у професійній діяльності та особистому житті для кращого розуміння самого себе та інших людей, створення вірних стосунків у родині, виховання своїх дітей, розкриття творчого потенціалу кожної особистості.

	Години	Кредити	Семестр
			III
Всього годин за навчальним планом, з них	90	3	90
лекції	30	1	30
лабораторні роботи			
практичні заняття			
Самостійна робота, у т.ч:	60	2	60
підготовка до аудиторних занять	10	-	10
підготовка до контрольних заходів	15	-	15
виконання курсового проєкту або роботи	-	-	-
виконання індивідуальних завдань	20	-	20
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	15	-	15
підготовка до екзамену			
Форма підсумкового контролю	залік		залік

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія і педагогіка»:

- ознайомлення студентів з основними поняттями та категоріями психологічної та педагогічної науки;
- освоєння студентами психологічної грамотності та психологічної культури, без чого не можливе нормальне людське життя у суспільстві та безконфліктне спілкування з іншими людьми;

- розкриття психологічної характеристики особистості, її спрямованості, темпераменту, характеру, здібностей;
- усвідомлення сутності механізмів психічних процесів, станів, якостей особистості як підвалин її формування в процесі виховання, навчання та освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія і педагогіка» є:

- ознайомлення та засвоєння студентами основних понять та термінів психології та педагогіки на рівні їх відтворення, тлумачення та застосування;
- виявлення індивідуальної психологічної особливості кожного за допомогою певних методик.
- формування вмінь безконфліктного спілкування, саморегуляції та розвитку.

Пререквізити дисципліни – «Історія і культура України», «Етика та естетика»

Постреквізити дисципліни – «Філософія», «Соціологія», «Педагогіка вищої школи».

Компетентності:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність застосовувати психологічні знання у практичних ситуаціях професійної діяльності та особистісного самовдосконалення;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- прагнення до власного розвитку, збереження психічного здоров'я та психологічної культури.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» СВО ПДАБА 1226 – 2021):

ПР18. Знати історію та зміст найважливіших моральних та естетичних положень.

ПР19. Будувати зв'язки та відносини з людьми, враховувати точку зору колег, розуміти інших людей, виражати довіру команді, визнавати свої помилки, уникати та запобігати конфліктам, стримувати особисті амбіції. Здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів і програм. Реалізовувати систему моральних стосунків у професійній діяльності.

ПР20. Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

ПР22. Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Основи психології та педагогіки					
1. Психологія як наука про психіку людини Поняття про психіку людини	2	2			2
2. Свідомість та неусвідомлювані явища	2	2			3
3. Когнітивна підструктура особистості. Психічні пізнавальні процеси: відчуття, сприйняття, увага пам'ять, мислення, уява	4	4			4
4. Предмет, категорії та завдання педагогіки Педагогічний процес	2	2			2
5. Проблема особистості в психології та педагогіці	2	2			1

6. Індивідуально-психологічні властивості особистості. Темперамент. Характер	4	4			1
7. Емоційно-вольова сфера особистості	2	2			4
8. Вікова психологія	2	2			2
9. Виховання та навчання як фактор розвитку особистості	2	2			1
10. Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним	2	2			4
11. Соціальне середовище та його виховні функції	2	2			1
12. Соціально-психологічний клімат. Конфлікт та конфліктна поведінка	4	4			15
Підготовка до контрольних заходів					20
Виконання та захист реферату					15
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. <i>Свідомість та неусвідомлювані явища.</i> Психіка-поведінка-діяльність. Стани свідомості: природні, змінені, патологічні. Свідомість та наркотики	1. <u>Васянович Г.П. Основи психології 2012р.pdf</u> .
2. <i>Психічні пізнавальні процеси: мислення, уява.</i> Зв'язок мислення та мови у повсякденному житті людини. Типи мислення людей та їх специфічні прояви. Мислення та мова. Види та функції мови. Інтелект та можливості його оцінки	2. <u>Москалець В. П. Загальна психологія http://194.44.152.155/elib/local/2716.pdf</u>
3. <i>Емоційно-вольова сфера особистості. Почуття.</i> Стрес та його особливості. Воля та вольові дії людини.	3. <u>Складановська М.Г. Психологія 2018г.doc</u>
4. <i>Міжособистісне спілкування як спосіб взаємодії один з одним.</i> Функції та структура спілкування. Спілкування як сприйняття людиною інших (перцепція). Спілкування як взаємодія (інтеракція).	4. <u>Філоненко М.М. Психологія спілкування 2008р.pdf</u>

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Психіка, її основні функції та прояви. Психіка і мозок.
2. Характеристика методів психологічного дослідження.
3. Гуманістична психологія та проблеми, які вона вирішує.
4. Свідомість, її стани: нормальні та змінені (бадьорість, сон, гіпноз, медитація).
5. Роль біологічного та соціального факторів в психіці людини згідно теорії З. Фрейда.
6. Самосвідомість особистості, її характеристика та роль у життєдіяльності людини.
7. Теорія особистості Е. Бьорна (його книга «Люди, які грають в ігри...».
8. Психосоціотипи К.Г. Юнга, критерії їх виокремлення та характеристика.
9. Уявлення про людину в роботах Е. Фромма.
10. Теорія особистості А. Маслоу.
11. Когнітивна теорія особистості Джорджа Келлі.
12. Що таке особистість та як вона формується.
13. Життєвий шлях людини: етапи та вікові кризи.
14. Стреси в житті людини: профілактика та подолання їх негативних наслідків.
15. Агресія та агресивна поведінка.
16. Особливості публічного виступу: психологічний аспект.
17. Творчість як спосіб реалізації особистості.
18. Темперамент та індивідуальність людини.
19. Характер та воля. Як розвивати силу волі.
20. Конфлікт як соціальний феномен. Теорії поведінки особистості у конфлікті.
21. Пам'ять. Прийоми та способи покращення пам'яті людини. Розвиток пам'яті у дітей.
22. Увага та її властивості. Психологічні рекомендації щодо управління увагою.
23. Уява та фантазія: їх роль у життєдіяльності людини.
24. Екологічна психологія: проблеми та актуальність.
25. Вплив природно-антропогенного середовища на психіку людини.
26. Мова, її види та функції у житті людини.
27. Вербальне спілкування, його функції та особливості
28. Невербальні способи спілкування.
29. Поняття інтелекту у психології. Що визначає розвиток інтелекту.
30. Вплив негативних емоційних станів на здоров'я.
31. Психічне здоров'я та гармонія особистості.
32. Дружба та кохання як соціально-психологічне явище.
33. Міжособистісні відносини у сім'ї: причини конфліктів та способи їх попередження.
34. Мотивація діяльності людини.
35. Значення психологічних знань для професійної діяльності.
36. Характеристика основних принципів та правил виховання.
37. Історичні форми організації навчання.
38. Особливості формування пізнавальних інтересів учнів.
39. Педагогічна занедбаність: психолого-педагогічні та соціальні проблеми.
40. Структура та галузі педагогічної науки, її зв'язок з іншими науками.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

1	Систематичне відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект, який містить лекції викладача та самостійно опрацьовані джерела при підготовці до аудиторних занять та контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30
4	Підготовка, виконання та захист реферату	15
5	Виконання контрольної роботи поточного контролю	30
		100

Бали за конспект:

- 10-8** - конспект містить розкриті питання всіх лекцій, самостійних питань;
7-4 - у конспекті відсутні 2-3 лекції або 2-4 питань для самостійної роботи;
3-1 - не повний конспект, у якому не розкриті 5-6 лекцій, або питання для самостійної роботи
0 – немає конспекту.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях,

опрацьовуються самостійно та захищаються студентами в усній формі.

30-25 - глибоке розуміння суті питання та можливості його застосування в майбутній професійній діяльності; вільне володіння категоріальним апаратом:

24-19 - вільна орієнтація як в окремих питаннях, так і в темі в цілому;

18-12 - неповне розкриття питання; поверхневі знання, суттєві помилки;

11-5 - низький рівень розуміння основних питань; нездатність розкрити всі питання;

5-1 - часткове володіння категоріальним апаратом; грубі помилки у відповідях.

Підготовка, виконання та захист реферату:

15-11 - реферат виконаний із врахуванням всіх вимог; під час захисту студент показав вільне володіння темою;

10-6 - реферат містить помилки у оформленні; під час захисту студент орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки; під час захисту студент показав часткове володіння темою.

Виконання контрольних робіт.

Проводиться 3 контрольні роботи у формі тестів, які містять 6 завдань: 5 завдань вимагають вибрати правильну відповідь, 1 - дати визначення.

Кожна контрольна робота оцінюється у **10** балів: за **1-4** питання студент отримує **4** бали, за **5** питання - **2** бали, за **6** питання - **4** бали.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума показників змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Порядок відпрацювання пропущених занять передбачає усне відпрацювання теми заняття з наданням конспекту лекції. Пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані на консультації викладача в час не пізніше до дати контрольного заходу. Студенти, які не відпрацювали пропущені заняття, до поточного контролю не допускаються.

Студенти несуть відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності. При виявленні плагіату в рефераті робота вважається повністю не зарахованою. У разі виявлення списування (виконання аудиторної письмової роботи із

залученням зовнішніх джерел інформації, заборонених до використання: шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо) і фальсифікації (представлення контрольної роботи, яка виконана іншими особами, як власної) під час контрольного заходу студент відсторонюється від участі в ньому або отримує незадовільну оцінку.

Відповідальність здобувачів освіти за порушення принципів академічної доброчесності передбачає:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Вивчення дисципліни вимагає від студентів обов'язкового відвідування лекційних занять. Студенти мають дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно статуту академії (неприпустимість пропусків, запізнь, обов'язкове відключення телефонів та ін.).

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що наступили. Визначаються норми дотримання академічної доброчесності під час вивчення дисципліни, порядок зарахування пропущених занять тощо.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Васянович Г.П. Основи психології: навчальний посібник / Григорій Петрович Васянович – К.: Педагогічна думка, 2012. – 114 с. [Васянович Г.П. Основи психології 2012р.pdf](#) .
2. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Вікова психологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 376 с. [Сергеєнкова О.П. Вікова психологія 2012р.pdf](#)
3. Москалець В. П. Загальна психологія [текст]: підручник. / В. П. Москалець. – К. Ліра-К., 2020. – 564 с.
4. Складановська М.Г. Психологія: Навчальний посібник для студентів денної форми навчання. – Дніпро: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2018, - 80с. [Складановська М.Г. Психологія 2018г.doc](#)
5. Складановська М. Г. Людина і світ: вступ до екологічної психології : навч. посібник. – 2-е вид. / М. Г. Складановська. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2012. – 161 с. [Складановська Людина і світ вступ до екологічної психології .pdf](#)
6. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. - К.: Академ-видав, 2012. - 528 с.
7. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с. [Столяренко О.Б. Психологія особистості 2012р.pdf](#)

Допоміжна

1. Бочелюк В. Й., Зарицька В. В. Психологія: вступ до спеціальності: Навч. посібник. — К.: Центр учбової літератури, 2007 — 288 с. [Бочелюк В.Й. Психологія вступ до спеціальності 2007р.pdf](#)
2. Варій М. Й. Загальна психологія.: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] / М. Й. Варій – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 1007 с.
3. Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 256 с.
4. Конфліктологія: Навч. посібник для студентів дистанційної форми навчання. Укладач – доц. каф. Філософії та політології Складановська М.Г.. – Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2017. –101с. [Складановська М.Г.Конфліктологія 2017г.pdf](#)
5. Психологія управління: Навч. посібник для студентів дистанційної форми навчання. Укладач – доц. каф. філософії та політології Складановська М.Г.. – Дніпропетровськ: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2017. –99 с. [Складановська М.Г. Психологія управління 2017г.pdf](#)
6. Семенова А.В., Гурін Р.С., Осипова Т.Ю. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. - К.: Товариство «Знання», 2006. - 319 с.
7. Філоненко М. М.Ф 48 Психологія спілкування. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2008. —224 с. [Філоненко М.М. Психологія спілкування 2008р.pdf](#)

5. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Большая электронная библиотека.- *[Електронний ресурс]*. - Режим доступу: <http://www.big-library.info/?act=authors&tema=17&subtema=17>
2. Національна бібліотека ім. В.Вернадського. - <http://www.nbuv.gov.ua/e-resources/>

3. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
4. Ваш психолог. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.vash-psihiolog.info/>
5. Психологія людини. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://psibook.com/>
6. Закон України «Про освіту». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof>
7. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001>
8. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://osvita.in.ua/index.php?option>

Розробник _____

(підпис)

Марина СКЛАДАНОВСЬКА

Гарант освітньої програми _____

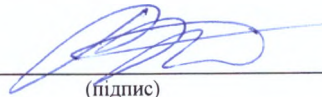
(підпис)

Наталя ВЕЛЬМАГІНА

Силабус затверджено на засіданні кафедри
_____ філософії _____
(назва кафедри)

Протокол від «_28_» червня 2022 року №_14_

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Віктор БІЛОПОЛІЙ